

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Satirer, 1720-42

Citation: Falster, Christian: "Satirer, 1720-42", i Falster, Christian: *Satirer, 1720-42*, udg. af Aage Schiøttz-Christensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, C.A. Reitzel, 1982, s. 9. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster05-shoot-idm140600520633568/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Satirer, 1720-42

2.

Christian Falster blev født 1690 i Branderslev på Lolland, hvor faderen var præst.

Skønt drengen kun var 4 år, da faderen døde, havde denne allerede anet, at sønnens begavelse var dannet og velskikket til de smukke videnskaber, og derfor havde han bestemt, at han skulle helliges til Gud og de humane discipliner. Således siges der i hvert fald i en latinsk levnedsskildring af Falster, og ordene skal citeres, som de står, for at læseren kan få et pust af den latinitet, som Falster åndede og levede i fra fødsel til død: »... jam decrevisse, ut ingenium filii, quod ad artes humaniores effictum et compositum esse præsenferat, Deo olim et humanioribus consecraretur disciplinis«.

Ledet og hjulpet af sin moder kom drengen ind på den vej, faderen havde anvist ham.

I sine skoleår i Nykøbing Katedralskole udfolder han de egenskaber, som siden var karakteristiske for ham: flid og dygtighed forbundet med et elskværdigt væsen, som uvilkårligt indtog alle for ham. Under adgangseksamen til universitetet tiltrækker han sig universitetsrektorens – C. Reitzers – opmærksomhed og velvilje i den grad, at han bliver den formående mands protegé både i det årstid, han lå ved universitetet, som siden, da han i 1709 var vendt tilbage til Nykøbing for at blive lærer ved sin gamle skole.

Jævnside med skolearbejdet studerede han flittigt, først og fremmest filologi, d.v.s. de romerske og græske forfattere, men også teologi – af hensyn til sin moder og gennem hende til den afdøde fader. Men

han tog aldrig nogen teologisk embedseksamen. Kun filologien interesserede ham, og i den tog han magistergraden i 1714.

Men da var han ikke længer i Nykøbing. Ovre i Ribe var en reform af den hensygnende Katedralskole i gang. I den forbindelse skulle stillingen som konrektor nybesættes. Herom skete der henvendelse til Falster, sagtens formidlet gennem Reitzer, og i 1712 blev den kun 22-årige unge mand kaldet til konrektoratet i Ribe.

Han forblev i denne by til sin død i 1752 – fra 1723 som skolens rektor. Da han fik tilbudt det lukrative rektorembede i Roskilde, sagde han nej, ligesom han afslog de to gange, da man ville have ham til professor i København. Nogen udenlandsrejse kom han aldrig til at foretage.

I hans liv kommer 1730 – regentskiftets år – til at danne skel. Idet den pietisme, som han afskyede, kom til magten med Christian d. 6.s tronbestigelse, begynder der efter 1730 en modgang af forskellig art, der stundom kunne få ham til at tabe modet. Men velanset til det sidste var og blev han.

3.

Falsters forfatterskab falder i to afdelinger: en mindre dansk og en større latinsk. Selv lagde han størst vægt på den sidste.

Til satirerne som kernen i det danske forfatterskab kommer et stort antal lejlighedsdigte, rettet til velyndere af skolen eller af ham selv og gennemgående holdt i den servile klientstil, som hin tid fandt naturlig.